Acordul de liber schimb UE – Mercosur ar putea intra în vigoare anul acesta. De ce este acest lucru important pentru companiile din România?

Autori:

- ***Mihai Petre, Director, Comerţ Internaţonal, EY România***
- ***Cosmin Dincă, Senior Manager, Comerţ Internaţional, EY România***

Încă din 2019, Uniunea Europeană și statele Mercosur (Argentina, Paraguay, Uruguay și Brazilia) au ajuns la un acord politic cu privire la crearea unui acord de liber schimb între aceste state. Având ca scop principal creșterea comerțului și a investițiilor între UE și statele Mercosur prin eliminarea sau reducerea taxelor vamale în schimbul de mărfuri, este de așteptat ca acordul să fie ratificat anul acesta, cu condiția ca toate statele să semneze ratificarea.

În prezent, bunurile originare din UE şi exportate către statele Mercosur sunt supuse la importul în aceste state la taxe vamale cuprinse între 14% și 35%. De exemplu, autoturismele și piesele de schimb (unde România excelează), chimicalele, produsele farmaceutice, produsele textile, produsele alimentare (de exemplu, vinuri, ciocolată, băuturi răcoritoare) sunt puțin tranzacționate în prezent între UE și aceste state tocmai din cauza acestor bariere tarifare mari și chiar restrictive (sub formă de măsuri de salvgardare pentru anumite produse).

În schimburile bilaterale de mărfuri cu statele Mercosur, România poate juca în continuare un rol cheie. De exemplu, potrivit datelor statistice europene, în 2022 România a exportat către Brazilia mărfuri în valoare de 179 milioane euro. De asemenea, în același an importurile României de mărfuri originare din Brazilia însumau aproximativ 442 milioane euro. Nici cu Argentina nu am stat rău, în 2022 România având exporturi către acest stat în valoare de 40 milioane euro. Schimburile bilaterale între Paraguay și Uruguay au fost nesemnificative, chiar inexistente potrivit datelor statistice furnizate de Uniunea Europeană.

Odată cu intrarea în vigoare a noului acord vor fi eliminate majoritatea barierelor tarifare (de exemplu, taxe vamale) în schimburile comerciale dintre aceste state. În acest mod, companiile europene (și, deci, inclusiv cele românești) vor putea efectua exporturi mult mai competitive către noi piețe și implicit beneficia de economii de taxe semnificative. Potrivit unui raport al Comisiei Europene, economiile cu taxele vamale de care vor beneficia companiile europene depășesc 4 miliarde de euro.

Bineînțeles, de preferințele tarifare mai sus menționate vor beneficia numai produsele considerate a fi originare. Mai precis, cele care îndeplinesc regulile de origine preferențială prevăzute de Protocolul de Origine al Acordului de liber schimb EU – Mercosur (ce poate fi consultat în prezent în stadiu de proiect pe pagina de internet a Comisiei Europene). Așadar, companiile europene ar trebui să pregătească aceste calcule din timp (având deja resursele disponibile), astfel încât, la data intrării în vigoare a Acordului, să poată beneficia la maxim de noile preferințe tarifare.

Un alt aspect important îl va reprezenta modalitatea de dovedire a originii pentru schimburile între UE și aceste state. Pentru început, pentru mărfurile originare din Mercosur și importate în UE vor fi acceptate și certificate de origine

pe o perioadă tranzitorie de 3 ani de la data semnării acordului. Viceversa, companiile europene care vor dori să emită o declarație de origine la exportul către țările Mercosur vor trebui cel mai probabil să se înregistreze în Registrul Exportatorilor Înregistrați (REX) conform regulilor aplicabile în Uniunea Europeană. Sistemul REX mai este aplicabil în prezent și în schimburile dintre UE și Canada, Marea Britanie sau Japonia și permite autocertificarea originii mărfurilor, pe baza unei autorizații obținute în prealabil de la autoritățile vamale din Statul Membru de export.

În concluzie, semnarea acordului va reprezenta un pas foarte important în relațiile comerciale dintre UE și statele Mercosur cu impact pozitiv asupra economiei românești. Exportatorii români încă au timp să se pregătească pentru implementarea noilor facilități – de exemplu – identificarea produselor acoperite de Acord, renegocierea contractelor, încheierea de noi contracte, efectuarea de calcule de origine, adaptarea sistemelor IT, identificarea autorizațiilor necesare și a condițiilor de obținere ale acestora pentru a putea dovedi originea mărfurilor tranzacționate.